

Ngāue Tokoni 'i he Fale Tuku'anga Koloá

“Oku fetokoni'aki 'a e kāingalotu kotoa pē 'o e Siasí, ko ia 'oku 'ikai ha taha 'iate kitautolu 'e fiekaia.”

Fai 'e Christine Merrill
(Makatu'unga 'i ha talanoa mo'oni)

Na'e hoko 'a e talanoa ko 'eni 'i he 'Tunaiteti Siteiti 'o 'Ameliká.

Na'e heka hake 'a Tominiki ki he kaá 'o fakama'u hono letá. Na'á ne fehu'i ange kia Mami, “Ko 'eta 'alú ki fē?”

Na'e pehē ange 'e he Mami, “Okú ta 'alu ke tokoni'i ha taha. 'Oku fiema'u tokoni ha fāmilī ke ma'u ha me'akai.”

Na'á na faka'uli ki ha fu'u fale lahi lanu kulei. Kuo te'eki ke 'alu ki ai 'a Tominiki kimu'a.

Na'á ne fehu'i ange, “Ko e hā 'a e feitu'u ko 'eni? Na'á ku pehē 'e au ko 'eta o ki ha falekoloa ke 'omai ha me'akai.”

Na'e tāpuni'i 'e Mami 'a e matapā 'o e kaá. “Oku ui ia ko e fale tuku'anga koloa 'a e pīsopé. Hangē ia ha falekoloa me'akai, tukukehe 'oku 'ikai fiema'u ke ke totongi 'a e me'akai 'i heni.”

Na'e ofofo 'a Tominiki. “Oku ta'e-totongi kotoa?”

Na'e talaange 'e Mami, “Meimei pehē pē. Ka 'i he taimi 'oku tau 'aukai aí, 'e lava ke tau totongi ha foaki 'aukai, 'o hangē pē ko e founga 'oku tau totongi vahehongofulu aí. 'Oku tokoni 'a e pa'anga ko iá ke fakatau mai 'a e me'akai 'oku 'ave ki he fale tuku'anga koloa ko 'eni. Pea 'i he taimi 'oku 'ikai ma'u ai 'e ha taha mei he siasí ha pa'anga fe'ungá, te nau lava leva 'o kole tokoni ki he pīsopé pea ha'u ki heni ke ma'u 'a e me'a 'oku nau fiema'u. 'I he ngaahi feitu'u 'oku 'ikai ke 'i ai ha fale tuku'anga koloá, 'oku 'i ai ha ngaahi founga kehe 'a e pīsopé ke tokoni ai.”

Na'e lue atu 'a Tominiki ki he matapaá mo Mami. “A ia 'oku 'ikai ma'u 'e he fāmilī 'okú ta tokoni ki ai 'i he 'aho ní ha pa'anga fe'unga ke fakatau 'aki ha me'akai?”

Na'e tali ange 'e Mami, “Oku 'ikai ma'u 'i he taimi ni. Ka ko e 'uhinga ia 'okú ta tokoni aí! 'Oku fetokoni'aki kotoa 'a e kāingalotu 'o e Siasí, koe'uhí ke 'oua na'a fiekaia ha taha 'iate kitautolu.”

Na'e kamokamo pē 'a Tominiki. “Oku ou fiefia he te nau lava 'o ma'u ha me'akai.”

“Mo au foki. Ta o leva 'i he taimi ni! Te u faka'alí'ali atu 'a e founga 'oku ngāue aí.”

Na'e hū atu 'a Tominiki mo Mami ki he fale tuku'anga koloá. Na'e faka'otu'otu 'a e ngaahi funga laupapá mo ha ngaahi me'a kehekehe 'i ai, hangē ha falekoloá.

Na'e to'o hake 'e Mami ha la'ipepa mei he'ene kató. “Oku ui 'eni ko ha 'la'ipepa 'ota me'akai.' Ko ha lisi ia 'o e ngaahi me'a 'oku fiema'u 'e he fāmilī. Na'e ngāue fakataha 'etau pīsopé mo e Palesiteni Fine'ofá ke tokoni'i kinautolu 'i hono hiki 'o e lisí.”

“Mami! 'okú ke faka'aonga'i ma'u pē foki mo koe ha lisi 'i he taimi 'okú ke fakatau aí.” Ko Tominiki ange ia.

“Ko ia! Te ta fakapapau'i 'oku ma'u 'a e me'a kotoa pē 'i he lisí koe'uhí ke ma'u 'e he fāmilī 'a e me'a 'oku nau fiema'u.”

Na'e 'omi 'e Mami ha saliate fa'o'anga fakatau. Na'e tokoni'i leva kinaua 'e ha tokotaha ngāue tokoni ke na kumi 'a e ngaahi me'a 'i he lisí. Na'e teke 'e Tominiki 'a e salioté kae fa'o 'e Mami 'a e ngaahi me'a ki loto.

“Sai, 'oku ou tui kuó ta lava!” Na'e toe sio 'a Mami ki he lisí. “Ta fakapapau'i 'okú ta ma'u 'a e me'a kotoa pē. Na'á ta ma'u nai ha siaine?”

“Io!” Ko Tominiki ange ia. “Mā?”

Ko e hā te ke lava 'o fai ke tokoni ai ki he kakai 'oku faingata'a'ia?

“Io!”

'I he'ena 'osí, na'e tokoni'i kinaua 'e he tokotaha ngāue tokoni ke fa'o 'a e me'akai ki he'ena kaá. Na'e ta'ata'alo fakamāvae atu 'a Tominiki.

“Okú ke ongo'i fēfē nai?” Ko e fehu'i ange ia 'a Mami 'i he'ena foki ki 'apí.

“Sai 'aupito!” Ko Tominiki ange ia. “Kae toe . . . 'ikai foki ke fu'u sai.”

Na'e 'ohovale 'a Mami. “Ko e hā 'okú ke ongo'i pehē aí?”

“Koe'uhí na'á ku fiekaia 'i he'eku mamata ki he me'akai kotoa ko iá! 'E lava nai ke ta ma'u me'atokoni ho'atā 'i he'eta foki ki 'apí?”

Na'e malimali 'a Mami. “Io! 'Oku fiema'u foki 'e ha tokotaha ngāue mālohi hangē ko koé ha me'akai.”

Na'e toe malimali ange 'a Tominiki. Na'á ne ongo'i fiemālie 'i hono tokoni'i ha taha 'i he 'aho ní. ●